

Mariborsko gledališče pa je dalo domačim pisateljem tudi pobudo k dramatičnim poskusom. Nekateri so doživeli svoj krst deloma celo na mariborskem odru: Majcen, Remec, Leskovec ..., drugi pa počivajo v miznicah mariborskih literatov in dozorevajo.

Mariborsko gledališče je še povečalo svoj pomen s tem, ko je razširilo svoje področje tudi na Celje in Ptuj, kjer vrši na gledaliških deskah kulturno misijo.

Ko merimo na slovensko kulturo s stališča mariborskega odra, ne smemo pozabiti njegovih glasbenih zaslug. Imeni Parma in Mitrović bosta pomenili še za dolgo dobo najvišjo stopnjo glasbene kulture v Mariboru. (Prim. o tem Druzovičev spis «Deset let slovenske glasbe v Mariboru», Časopis Zgod. društva 1928, str. 235–242.)

V neizmerno težavnih razmerah in gospodarskih neprilikah je mariborsko gledališče vendarle «raslo v slovensko kulturo», čeravno si ni bilo vsekdar točno na jasnem glede svojih narodno-kulturnih nalog in je bilo včasih prisiljeno h grobim koncesijam (gostovanja nemških burk), ker ni našlo v slovenskih krogih dovolj materijelne in moralne podpore. To pa je poglavje zase, ki govori o Mariboru v gospodarskem propadanju in o njegovem kulturnem mrtviču.

P. Strmšek.

KRONIKA

Slovstvene nagrade v Italiji. — Navada slovstvenih nagrad je v Italiji precej nova, a se bolj in bolj udomačuje. «Il Consiglio dei Dieci» (Svet deseterice, t. j. deseterice najbolj znanih današnjih pisateljev) je podelil svojo nagrado knjigi «Tutta Frusaglia», ki jo je napisal Fabio Tombari. Frusaglia je tipična pokrajina v Romagni ob Adriji, kjer se vrši vseh 55 novel, sestavljenih z nenavadno slovstveno veščino in silo. «I Convivanti di Bagutta» v Milanu so priznali svojo nagrado Vincenzu Cardarelliju za knjigo «Il Sole a picco». V njej opisuje Cardarelli svojo Etrurijo zelo samosvoje, živahno in krepko. Rimska «Italia Letteraria» je koncem januarja nagradila roman «Mozzo», ki ga je spisal Pietro Gadda. Dejanje se vrši v Liguriji. V središču stoji deček, ki ga morje kliče na ladjo, dokler ga ne zvabi. Ozadje tvorijo pestri ribiški in trgatveni prizori z očarljivo pokrajino. Kakor se vidi, zmagujejo v slovstvenih tekmah dela, ki umetniško oblikujejo vonj domače grude, njeno moč in njeno zdravje.

A. Budal.

Mahnich je mahnil iz Mantove. — Mantovski profesor Bartolomeo Calvi je nedavno objavil razpravo o Gregorčiču kot izvleček iz šolskega izvestja tehničnega zavoda (realke) v Mantovi za šolsko leto 1928/1929 z naslovom «La sventura di Iefte in Giuseppe Parini e nello Sloveno Simone Gregorčič» (Tipografia della Casa Editrice «Mussolinia», Mantova, strani 28). Poroča kratko — ne zmerom točno — o Gregorčičevem življenju, ki ga vzporeja s Parinijevim: oba da sta bila prisiljena duhovnika, obeh domišljija je rada pesniško obletala ljubezenske snovi, obema se je marsikaj očitalo glede pohujšljivosti nekaterih pesmi. Precej po Mahničovo presoja Calvi pesmi «Njega ni», «Izgubljeni cvet», «Slovo», «Svarilo», «Na semnji», «Le plakaj», «Tri lipe», «Nevesti», «Romarica», «Moje gosli» in «Pastir». Sorodnost med Parinijem in Gregorčičem vidi tudi v tem, da se obema toži po preprostem življenju na kmetih. O Gregorčičevem črnogledju, ki se mu zdi hujše kot Leopardijevo, misli drugod posebej razpravljati. Natančnejše primerja, kako sta oba pesnika uporabila Jeftejevo zgodbo iz svetega pisma. Čudi se, da je mehki, čuvstveni Gregorčič zajel dogodek precej pripovedno in osredotočil svojo pesnitev ob Jefteju samem, ne ob njegovi